

СТАНОВИЩЕ

върху дисертационен труд за получаване на образователната и научна степен „доктор“ специалност 4.3. Биологически науки (Зоология на гръбначните животни)

Автор на дисертационния труд:

Магистър Никола Ангелов Дойкин

докторант (*редовен*, задочен, на самостоятелна подготовка) към катедра „Зоология и антропология“ при Биологически факултет Софийски университет «Св. Климент Охридски», гр. София

Тема на дисертационния труд:

Междувидови взаимоотношения при избрани видове бозайници на територията на Природен парк „Витоша“

Член на научното жури: проф. дбн Петър Василев Генов – биологически науки, зоология и екология, биология и екология на едрите ловни бозайници

(акад. дл. н. ст. име, презиме и фамилия, висше училище/ научна организация; област на висше образование, професионално направление, научна специалност)

определен/а за член на научното жури със заповед № РД 38-115/06.02.2018 год. от Ректора на СУ.

1. Актуалност на проблема.

Навременен интересен и необходим.

2. Степен на познаване състоянието на проблема и творческа интерпретация на литературния обзор.

Добро и задълбочено.

3. Цел, задачи, хипотези и методи на изследване. Съответствие на избраната методика на изследване с поставената цел и задачи на дисертационния труд.

Поставени правилно, методиката е съобразена с поставената цел и задачи, което е осигурило успешното завършване на дисертационния труд.

4. Онагледеност и представяне на получените резултати.

Добро

5. Обсъждане на резултатите и използвана литература.

Добре познава проблемите и задоволително познаване на проведените до сега изследвания. За пръв път е направено изследване на скитащите кучета.

6. Приноси на дисертационния труд.

Използва на задоволително ниво, нови методи за оценка на биоразнообразието в защитени и незащитени местообитания. Още повече, че дисертантът е направил не само качествена оценка на местообитанията, но и анализ на взаимоотношенията между отделните видове, заеманите екологични ниши и антропогенното въздействие. Оценил е също ритмите на активност на отделните видове средни и едри бозайници, чрез които те избягват конкурентните взаимоотношения.

Научно-приложни приноси на настоящата дисертация

1. В настоящата дисертация за първи път за страната е използван метода за установяване обитанието на бозайници (осцирансу) на основата на данни от фотокапани.
2. За пръв път в световен мащаб е направено сравнение на обитанието на благородния елен, сърната и дивата свиня.
3. За пръв път е приложена комбинация от съвременни методи (фотокапани, телеметрия, обитание, анализ на времевия интервал между регистрациите) за

изследване на конкурентните взаимоотношения между дивата свиня и кафявата мечка.

4. За първи път в световен мащаб са изготвени модели за обитанието на червената лисица.

5. За първи път в страната са изследвани аспекти свързани с бездомните кучета, като разпространение, използване на местообитанията и активност.

6. За първи път в световен мащаб е проведено телеметрично изследване с детайлни ГИС анализи, свързано с навлизането на бездомните кучета в защитени територии и тяхната активност там.

7. За пръв път за страната систематично са изследвани конкурентните взаимоотношения (в пространствен и времеви аспект) между мезохищниците.

8. За пръв път за страната систематично са изследвани конкурентните взаимоотношения между благородния елен и сърната.

9. Потвърдителен характер (спрямо други изследвания в Европа и САЩ) имат получените резултати за изследваните междувидови взаимоотношения между: р. *Martes* – лисица; Лисица - гризачи.

10. Потвърдителен характер (спрямо други изследвания в цял свят) имат резултатите, свързани с влиянието на бездомните кучета върху автохтонната фауна.

11. В настоящата дисертация също така за пръв път са проведени анализи върху разпространението и активността на скитащите кучета на територията на ПП „Витоша“. Такова изследване е иновативно и по отношение на детайлното проучване на териториите, които тези кучета обитават и придвижването им в парка. Такива анализи не са провеждани с подобна детайлност не само у нас, но и в световен мащаб.

7. Оценка за степента на личното участие на дисертанта в приносите.

Пълно участие в събирането, обработката и анализа на научния материал които са събрани данни за периода 2013-2016 г., 20095 от капаноденонощия. В края на дисертацията Дисертанта е посочил 11 приноса, които са в резултат на задълбочения анализ на данните и са ценен ориентир за подобен тип изследвания.

8. Критични бележки и въпроси.

Нямам.

9. Публикувани статии и цитирания.

Публикации пряко свързани с Дисертационния труд

1. **Doykin, N.**, Popova, E., Zlatanov, V., Paraskova, M. & Zlatanova, D. 2017. Pine marten (*Martes martes*, L) distribution, habitat preference and activity in NP Vitosha, Bulgaria *Proceedings of the Seminar of Ecology, Section "Biology" of the Union of Scientists and the Institute of Biodiversity and Ecosystem Research, Bulgarian Academy of Sciences (IBER-BAS)*
2. **Doykin, N.**, Popova, E., Zlatanov, V., Petrov, P. & Zlatanova, D. 2016. Preliminary data on the distribution of free-ranging dogs (*Canis familiaris* L.) in NP Vitosha, Bulgaria. Youth Scientific Conference "Klimentovi Dni", Sofia University, Faculty of Biology, 19–20 November 2015. *Annuaire de l'Université de Sofia "St. Kliment Ohridski" Faculte de Biologie*, 101 (4): 11-22

ДРУГИ ПУБЛИКАЦИИ, ИЗЛЕЗЛИ ПРЕЗ ПЕРИОДА НА ДОКТОРАНТУРАТА

1. Popova, E., **Doykin, N.**, Zlatanov, V. & Zlatanova, D. 2016. Vigilance behaviour in roe deer (*Capreolus capreolus* L.): preliminary data for the role of hunting

pressure in NP Vitosha, Bulgaria. *Annuaire de l'Université de Sofia "St. Kliment Ohridski" Faculte de Biologie* 101(4): 23-32.

2. **Doykin, N.**, Zlatanova, D., Popova, E.. &. Zlatanov, V. 2017 в рецензия Stray or feral: Where the village dogs roam when people aren't looking? *Environmental Science and Pollution Research*, IF 2.741

ЗАКЛЮЧЕНИЕ:

Въз основа на научените и приложените, от докторанта, различни методи на изследване, правилно изведените експерименти, направените обобщения и изводи считам, че представеният дисертационен труд отговаря на изискванията на ЗРАСРБ и Правилника на Софийският университет за неговото приложение, което ми дава основание да го оценя **ПОЛОЖИТЕЛНО.**

Позволявам си да предложа на почитаемото Научно жури също да гласува положително и да присъди на магистър **Магистър Никола Ангелов Дойкин** образователна и научна степен „доктор“ по научната специалност 4.3. Биологически науки (Зоология на гръбначните животни).

Дата: 21.03.2018 г.

гр. София

ИЗГОТВИЛ

СТАНОВИЩЕТО: Проф. дбн П. Генов

(.....)